

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: N. N., zastoupeného Mgr. Leonidem Kushnarenkem, advokátem se sídlem Politických vězňů 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstva vnitra**, se sídlem Nad štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2019, č. j. OAM-75/ZA-06-P10-R3-2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 9. 2020, č. j. 13 Az 54/2019-78,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a její posouzení městským soudem

[1] Nastolenou otázkou v řízení o kasační stížnosti je odmítnutí žaloby pro neodstranění vad podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“).

[2] Žalovaný shora označeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“).

[3] Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou u Městského soudu v Praze („městský soud“), kterou podal k poštovní přepravě dne 13. 10. 2019. V žalobě toliko

uvedl, že s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí, neboť jím „byl na svých právech zkrácen, především tedy bylo dotčeno jeho základní právo na rodinný a soukromý život, náboženskou svobodu a volný pohyb“.

[4] Městský soud shledal, že žaloba neobsahovala projednatelné žalobní body, a proto žalobce podle § 37 odst. 5 s. ř. s. usnesením ze dne 16. 10. 2019, č. j 13 Az 54/2019-5, vyzval, aby ve lhůtě dle § 32 odst. 1 zákona o azylu, písemně doplnil žalobu o její podstatné náležitosti. Konkrétně žalobci uložil, aby uvedl návrh výroku rozsudku, dále z jakých důvodů (skutkových a právních) považuje napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, případně jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhuje provést, a aby předložil opis žalobou napadeného rozhodnutí. Městský soud dále přípisem ze dne 17. 10. 2019 vyzval žalovaného, aby soudu předložil kopii napadeného rozhodnutí, včetně sdělení, kdy bylo žalobci toto rozhodnutí doručeno. Žalovaný dne 30. 10. 2019 zaslal městskému soudu kopii napadeného rozhodnutí s doložkou právní moci a kopii protokolu o předání rozhodnutí, z nichž vyplynulo, že žalobci bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 30. 9. 2019. Žalobce dále dne 30. 10. 2019 městskému soudu doručil doplnění žaloby.

[5] Městský soud usnesením ze dne 1. 9. 2020, č. j. 13 Az 54/2019-78, žalobu odmítl. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a konstatoval, že žaloba ze dne 13. 10. 2019 neobsahovala žádný žalobní bod. Nejednalo se o zcela jasně individualizovaný, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelný popis. Žalobce nevyklíčil, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž neozřejmil svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Z kopie napadeného rozhodnutí s doložkou právní moci a z kopie protokolu o předání rozhodnutí soud zjistil, že žalobci bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 30. 9. 2019. Patnáctidenní lhůta pro podání žaloby podle § 32 odst. 1 zákona o azylu tedy uplynula v úterý 15. 10. 2019. Žaloba byla podána včas, neboť dne 13. 10. 2019 byla předána k poštovní přepravě, avšak neobsahovala žádné žalobní body. Doplnění žaloby bylo soudu zasláno až dne 30. 10. 2019, tj. po uplynutí lhůty pro podání žaloby. Ve stanovené lhůtě tedy žalobce vytykávané vady žaloby neodstranil.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[7] Stěžovatel s posouzením městského soudu nesouhlasí. Uvádí, že i přes doplnění obsahu žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. městský soud nepovažoval toto jeho písemné doplnění za dostatečné z hlediska upřesnění žalobního bodu. Stěžovatel je však přesvědčen, že právní institut „žalobního bodu“ byl jeho podáním splněn, neboť „žalobní bod“ je dle jeho názoru vždy spojením skutkových a právních důvodů, které mohou navzájem vytvářet různé kombinace. Tedy obsahem své žaloby jednoznačně specifikoval prvotní rozhodnutí správního orgánu. Správní orgán nehodnotil zcela objektivně a ve svém celku veškeré důkazy předložené stěžovatelem. Ustanovení § 13 zákona o azylu vyložil tendenčně s ohledem na současnou migrační politiku na území České republiky, což

stěžovatel považuje za protiprávní, neboť podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny byly ve věci splněny. Stěžovatel splňuje podmínku soužití s partnerkou, ale hlavně je otcem dvou nezletilých dětí. Pokud bude muset odcestovat do země původu, budou tím tvrdě omezena jeho práva jako otce v oblasti výchovy dětí, které žijí na území České republiky, a jeho možnosti je finančně podporovat budou velmi ztíženy.

[8] Městský soud se nezabýval otázkami procesního prvku individualizace předmětné věci, nepokryl dle názoru stěžovatele otázku případných skutečností, které by mohly mít vliv na jeho rozhodování, rozhodl bez nařízení jednání, a tudíž nebyla pokryta časová prodleva od učinění výzvy soudem k doplnění žaloby ze dne 16. 10. 2019 do doby vydání usnesení o jejím odmítnutí dne 1. 9. 2020. Městský soud rovněž nezohlednil dokument, který prokazuje, že stěžovatel je členem skupiny Hizb ut-Tahrir Al Islami, přičemž se stoupenci tohoto hnutí je v zemi jeho původu nelidsky zacházeno. Stěžovatel závěrem zdůrazňuje svůj nesouhlas s názorem městského soudu, že ani v základních obrysech neuvedl, v čem žalovaný v předcházejícím řízení jeho práva porušil. Je přesvědčen, že ve svém prvním podání uvedl minimálně zárodek „žalobního bodu“, který následně individualizoval.

[9] Žalovaný se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou, zastoupenou advokátem, a přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] V projednávané věci městský soud žalobu stěžovatele odmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Prostřednictvím kasační stížnosti se proto nelze úspěšně domáhat přezkoumání merita žaloby, tj. otázky, zda je napadené rozhodnutí žalovaného vskutku protizákonné. Přípustný důvod podané kasační stížnosti se tak může týkat toliko nezákonnosti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Pouze touto otázkou se Nejvyšší správní soud může nyní zabývat, a nepřísluší mu tak řešit otázky související s neudělením azylu žalovaným, které stěžovatel ve své kasační stížnosti rovněž přdestírá.

[13] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, č. 3733/2018 Sb., uvedl, že „žalobce musí ve lhůtě pro podání žaloby uplatnit alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.). Pokud žalobní bod neuplatní vůbec, nebo až po lhůtě pro podání žaloby, bude žaloba odmítnuta podle § 37 odst. 5 s. ř. s.“ (bod 48 rozsudku rozšířeného senátu). Tyto závěry podle rozšířeného senátu platí i v případech, kdy zvláštní zákony lhůtu pro podání žaloby zkracují (srov. bod 47 téhož rozsudku). Taková situace tedy platí i v posuzovaném případě, v němž se uplatní § 32 odst. 1 zákona o azylu, podle něhož žalobu proti rozhodnutí

ministerstva ve věci mezinárodní ochrany lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

[14] V odkazovaném rozsudku rozšířený senát dále vyslovil závěr, že „uplatnění alespoň jednoho projednatelného žalobního bodu nepředstavuje podmínku řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], ale zvláštní náležitost žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *Absence takovéto náležitosti se odstraňuje postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s. Soud pro odstranění této vady stanoví lhůtu odpovídající zbývajícím částem lhůty pro podání žaloby. Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů vždy, je-li se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s touto žalobou doplnit včas.* Neuplatní-li žalobce ve lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), soud žalobu odmítne podle § 37 odst. 5 s. ř. s. *Pokud soud poučí žalobce ve výzvě podle § 37 odst. 5 s. ř. s. nesprávně a určí mu k doplnění žalobních bodů delší lhůtu, než je lhůta zákonná, nesmí být žalobci na újmu, pokud postupoval v dobré víře ve správnost poučení obsaženého ve výzvě soudu a doplnil žalobu v delší lhůtě, nesprávně stanovené tímto poučením.*“ (body 62 až 65 rozsudku rozšířeného senátu).

[15] V projednávané věci není pochyb o tom, že žaloba (předána zástupcem stěžovatele k poštovní přepravě dne 13. 10. 2019 a doručena městskému soudu dne 15. 10. 2019) byla podána včas. Jak vyplývá z obsahu spisu městského soudu (konkrétně z kopie rozhodnutí žalovaného s doložkou právní moci a z kopie protokolu o předání rozhodnutí), napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 30. 9. 2019. Patnáctidenní lhůta pro podání žaloby podle § 32 odst. 1 zákona o azylu tedy uplynula v úterý 15. 10. 2019. Městský soud rovněž ihned den následující po doručení žaloby, tj. dne 16. 10. 2019, stěžovatele usnesením vyzval k odstranění nedostatků žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení *[p]ředseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.*

[16] Městský soud v době vydání usnesení ze dne 16. 10. 2019, č. j. 13 Az 54/2019-5, neměl možnost ověřit, kdy bylo žalobou napadené rozhodnutí stěžovateli skutečně doručeno (stěžovatel toto rozhodnutí ke své žalobě nepřiložil, toliko v žalobě uvedl, že mu bylo doručeno dne 30. 9. 2019). Městský soud však stěžovatele v usnesení ze dne 16. 10. 2019 správně poučil, že žalobu je třeba doplnit ve lhůtě dle § 32 odst. 1 zákona o azylu, tj. ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí. Z obsahu spisu městského soudu vyplývá, že stěžovatel žalobu doplnil teprve dne 30. 10. 2019.

[17] Zbývá tedy posoudit otázku, zda žaloba stěžovatele ze dne 13. 10. 2019 skutečně neobsahovala žádný projednatelný žalobní bod, jak shledal městský soud v usnesení o odmítnutí žaloby ze dne 1. 9. 2020, č. j. 13 Az 54/2019-78 (stejně jako dříve v usnesení ze dne 16. 10. 2019, č. j. 13 Az 54/2019-5).

[18] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu líčení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může

docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, „[ž]alobce je tedy povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. [...] Právní náhled na věc se nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona a na práva či povinnosti v nich stanovené, nýbrž musí aplikovatelné právní normy subsumovat na vyličená skutková tvrzení a obsahovat konkrétní o tyto skutkové děje či okolnosti se opírající právní výtky (tvrzení o porušení práva). Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“

[19] Z obsahu žaloby ze dne 13. 10. 2019 (viz bod 3 shora) přitom vyplývá, že stěžovatel pouze jednou větou v obecnosti namítl, že s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí, neboť byl zkrácen na svých právech, zejména na právu na rodinný a soukromý život, náboženskou svobodu a volný pohyb. Takto formulované námitky však nesplňují podmínky předestřené shora citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu týkající se náležitostí žalobního bodu. Lze sice souhlasit se stěžovatelem, že se jedná o jakýsi „zárodek žalobního bodu“, nicméně nikoliv však o řádný a projednatelný žalobní bod. Žaloba stěžovatele ze dne 13. 10. 2019 neobsahuje vyličení konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů, kterých se měl správní orgán vůči stěžovateli dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným. Stěžovatel v žalobě rovněž neozřejmil svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti a zásah do jeho základních práv.

[20] Nejvyšší správní soud proto souhlasí se závěrem městského soudu, že se nejedná o projednatelný žalobní bod. Městský soud tedy postupoval správně, když stěžovatele nejdříve vyzval k doplnění žaloby ve lhůtě dle § 32 odst. 1 zákona o azylu a žalobu pro neodstranění jejích nedostatků v této lhůtě následně postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítl. Na této skutečnosti nemění nic ani skutečnost, že městský soud vyzval stěžovatele k doplnění žaloby dne 16. 10. 2019, tj. ve skutečnosti již den po uplynutí lhůty k jejímu podání, k němuž došlo dne 15. 10. 2019. Jak uvedl Nejvyšší správní soud již výše, v době vydání usnesení s výzvou k doplnění žaloby městský soud neměl ještě možnost ověřit, kdy bylo napadené rozhodnutí stěžovateli skutečně doručeno. Výzva k doplnění žaloby a související poučení městského soudu tedy byly zcela řádným procesním postupem. Nadto Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel i jeho zástupce si byli vědomi, kdy bylo rozhodnutí žalovaného stěžovateli doručeno, a kdy tedy končí lhůta k podání žaloby (stěžovatel informaci o tom, že mu rozhodnutí bylo doručeno dne 30. 9. 2019, uvedl i v žalobě). Je tedy věcí procesního postupu stěžovatele, resp. jeho zástupce, že žalobu podal k poštovní přepravě až dne 13. 10. 2019, tj. dva dny před koncem lhůty. Zásilka se žalobou byla městskému soudu doručena dne 15. 10. 2019. Stěžovatel se tedy svým postupem ve věci sám připravil o to, aby jej poučení k odstranění nedostatků žaloby zastihlo v době, kdy tyto nedostatky mohl ještě účinně, tj. ve lhůtě pro podání žaloby, odstranit.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu